

RUBRIK, -i'k, m. 3. (lat. *Rubrica*, röd jord) Titel, öfverskrift, benämning.

RUCKA, v. a. 1. (ursprungl.: röra något ifrån dess plats) Flytta helt litet ifrån stället. *R. ett ur*, ställa, reglera det, så att det går rätt. — *Ruckande*, n. 4. o. *Ruckning*, f. 2.

RUCKARTAFLA, f. 1. Liten skifva i ett ficur, försedd med en visare, som flyttas, då man vill rucka uret.

RUCKEL, n. sing. (fam.) Se *Rucklande*.

RUCKLA, v. n. 1. (fam.) Lefva i svalg och dryckenskap, i sus och dus. *R. bört*, förstöra genom rucklande.

RUCKLANDE, n. 4. (fam.) Svalg och dryckenskap; sus och dus.

RUCKLARE, m. 3. (fam.) En som rucklar.

RUCKLE, n. 4. (fam.) Se *Kyffe*.

RUCKNING, f. 2. Handlingen, då man ruckar.

RUDA, f. 1. Allmänt bekant fisk af Cyprin-släktet, med sött, välsmakligt kött. *Cyprinus Carassius*.

RUDDAM, rüd-dämm, m. 2. Fiskdam, der ruder underhållas.

RUDIMATERIE, - - - térie, f. 3. (af lat. *Rudis*, rå, och *Materia*, ämne) Råämne.

RUELSE, f. 3. Förkrossande ånger. Ordet brukas mest i det kyrkliga språket.

RUFF, m. 2. I. (skepp.) 1) Ett på ett mindre fartygs däck uppfördt rum åt besättningen. — 2) Ett slags kajuta på större segelbåtar. — 3) Ett med fönster försedt tak på en dylik kajuta. — 4) En förhöjning med fönster i, öfver nedgången till något visst rum i ett fartyg.

RUFF, II. (fam.) *Ha r. i sig*, vara verksam, driftigt, rask.

Anm. Uttrycket torde härleda sig ifrån gamla ordet *Riufa*, rifva, på samma sätt som *Rifvande* betyder: rask.

RUFVA, f. 1. Skorpa på ett sår.

RUFVA, v. n. 1. Ligga på ägg (såsom fågelhonor). (Fig.) *R. på sitt guld*, på sina skatter, förvara dem med yttersta omsorg, vara ytterst snål. *R. på något*, hafva något i sinne.

RUGG, n. sing. De ruggiga håren på skinn eller ylletyg.

RUGGA, v. a. 1. *R. kläde*, antingen med händerna eller genom maskiner reda och uppraka de under klädets yta hopfildade lågorna. — V. n. (om fåglar) Viss tid på året fälla de större fjädrarna. — *R. sig*, v. r. (om tyger) Blifva ruggig. — *Ruggande*, n. 4. o. *Ruggning*, f. 2.

RUGGARE, m. 3. Arbetare på en klädesfabrik, som ruggar kläden.

RUGGE, m. 2. pl. *ruggar*. Tät samling af vissa växter, t. ex. gräs, vass, säf.

RUGGIG, a. 2. 1) Med långa borstiga, halfkrökta och hoptofvade hår. — 2) (om fåglar) Med i oordning upstående fjädrar. *En r. fågel*. — *Ruggighet*, f. 3.

RUIN, -i'n, m. 3. (lat. *Ruina*) 1) Lemning efter en förstörd byggnad. Brukas mest i plural. *R-er efter en stad*. — 2) Förstöring, undergång, förderf. *Det blef hans r.*

RUINERA, v. a. 1. Förstöra, förderfva, försöka ens undergång.

RUKA, f. 1. Liten hög. — Deraf *Koruka*.

RULAD, -äd, m. 3. (fr. *Roulade*) 1) Maträtt af något hoprulladt (fisk, kött, o. s. v.). — 2) (i musik) Hastig löpning i sång, merendels på en stafvelse.

RULANS, rulånngs (förvidet: rulljånngs), m. 3. (fr. *Roulançe*) Omlopp af penningar, pen-

ningrörelse; allmänna rörelsen. (Fig. fam.) *Låt r-en gå! friskt lif! låt gå!*

RÜLERA, v. n. 1. (fr. *Rouler*) Vara i omlopp, i gång. [Rullera.]

RULETT, -lä'tt, m. 3. 1) Ett slags hasardspel, bestående af en kringlöpande trissa med numererade rutor rundt omkring, och hvar på släppes en liten elfbenskula, då trissan stannar och vinsten bestämmes efter den nummer, som ligger upp. — 2) Verktyg till flintas behugning, bestående i en liten stålcylander, som hålles emot flintans kant och pådrifves med hammare.

RULLA, v. a. 1. 1) Flytta ett klot- eller valsformigt föremål framåt, genom att skjuta det så, att det vänder sig omkring sig sjelft. *R. ett klot*, *en tunna*. *R. bört*, fram, ned, upp, utföre, o. s. v. — *Syn*. Trilla, Rulla, Väla, Vältra. — 2) Vika något flera gånger rundt kringom sig sjelft. *R. ett papper*, ett blad. *R. kläde kring en vals*. *R. något på en käpp*. *R. af, upp*, se *Afrolla*, *Upprolla*. *R. ihöp*, rulla något ifrån början till slut omkring sig sjelft. — V. n. 1) Röras framåt genom att upphörligt vända sig omkring sin medelpunkt eller midtlinie. *Klotet, tunnan r-de ned*. *Jorden r-r omkring solen*. — *Syn*. Trilla, Rulla, Vätra, Väla. — 2) Vända sig omkring sin medelpunkt eller midtlinie, under förblifvande på samma ställe. *Solen r-r omkring på sin axel*. — 3) (fam.) *R. i vagn*, åka som herrskap i vagn. — *R. sig*, v. r. Rullande röra sig framåt. *Lindormen säges r. sig fram som ett hjul*. (Fam. skämtv.) *R. sig i stoftet för någon*, kasta sig till ens fötter. *R. ihöp sig*, vika sig omkring sig sjelf.

RULLA, f. 1. Lista, förteckning. *Införa i r-n*. — Deraf *Soldat-*, *Arrestantrolla*.

RULLANDE, n. 4. 1) (aktivt) Handlingen, då något rullas. — 2) (neutralt) Rörelsen, då något rullar.

RULLARE, m. 3. 1) Arbetare på en pipfabrik, som rullar pipmassan till en tunn vals. — 2) (nat. hist.) En nattfjäril. *Phalæna tortrix*.

RULLBLY, n. sing. Bly i plåtar, tillverkade genom valsning.

RULLBRYGGGA, f. 1. Brygga, som kan skjutas fram och tillbaka på rullar.

RULLBÄNK, m. 2. Bänk, som nyttjas vid tråddragning, med en dragskifva i midten, en rulle i ena och en stor härfvel vid andra ändan.

RULLE, m. 3. pl. *rullar*. (af lat. *Rotulus*) 1) Skifva eller vals, som rör sig omkring sin axel. — 2) På en spinrock, svarfvad valsformig pjes, hvaromkring den spunna tråden vindas. Egentligen: Spinnrocksrulle. — 3) Liten trävals med upphöjda kanter, att deromkring veckla tråd, garn, silke, band, strängar, o. s. v. — 4) Hvad som blifvit hoprulladt kring sig sjelft eller rulladt på något valsformigt föremål (t. ex. en rulle, hem. 3). *En r. papyrus*. *En r. tobak*. *En r. garn*, *segelgarn*, *band*. — Bildar flera sammansättningar, såsom: *Papyrus-*, *Pappers-*, *Tobaks-*, *Segelgarns-*, *Bandrulle*, m. fl. — 5) *Se Bobin*.

RULLGARDIN, - - i'n, m. 3. Fönstergardin, som kan rullas upp och ned.

RULLHARF, f. 2. pl. — *harfvar*. (åkerbr.) Ett slags harf med taggvalsar.

RULLHJUL, n. 3. 1) Hjul på en rullvagn. — 2) *Se Rulett*.

RULLKNIF, m. 2. pl. — *knifvar*. (apot.) Knif med halfmänformigt blad, hvarmed örter, blom-mor m. m. sönderskåras.